

Az OLAF 2020-ban: fellépés a csalásokkal szemben az európaiak biztonságának védelme érdekében

Az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) 2020-as évben végzett tevékenységei közül különös jelentőségű volt az uniós polgárok azon veszélyekkel szembeni védelmére irányuló munkája, amelyeket a koronavírus-világjárványhoz kapcsolódó hamisított vagy minőségileg kifogásolható orvosi eszközök jelentettek. Az OLAF a kijárási és utazási korlátozásokból fakadó kihívásokhoz igazította munkamódszereit, és így folytatta vizsgálatait, hogy megvédje az uniós költségvetést a bonyolult csalási konstrukcióktól, a hamisításoktól, a csempészettől, a korrupciótól és az összeférhetlenségi helyzetektől. Az OLAF több mint kétszáz vizsgálatot zárt le és több mint 293 millió euró visszafizettetésére tett ajánlást annak biztosítása érdekében, hogy az uniós pénzeket úgy és ott használják fel, ahogyan és ahol az helyénvaló – mindenki javát szolgálva.

Az OLAF 2020. évi éves jelentésének közzétételével kapcsolatban Ville Itälä, az OLAF főigazgatója így nyilatkozott: *„Bár a tavalyi év sok szempontból egyedülálló volt, az OLAF vizsgálatai – csakúgy, mit más években – 2020-ban is felfedték az összejátszások, az összeférhetlenségi helyzetek, a közbeszerzési manipulációk, a pénzmosás stb. mintázatait, ami egyértelmű bizonyíték arra, hogy a potenciális csalókat a világjárvány nem állította meg. 2020-ban a vírussal együtt új csalási lehetőségek jelentek meg, például a hamisított vagy kifogásolható minőségű termékek – arcmaszkok vagy kézfertőtlenítők – jövedelmező piaca, és mindez új kihívásokat jelentett az OLAF számára. Rendkívül büszke vagyok arra, hogy az OLAF-nál dolgozó munkatársaimnak ennyire jól sikerült megbirkózniuk ezekkel a kihívásokkal: ellenálló képességről, kreativitásról és rugalmasságról tettek tanúbizonyságot annak érdekében, hogy amennyire csak lehetséges, a szokásos módokon folytathassák munkájukat, örködve az európai polgárok biztonsága felett a világjárvány okozta kihívások ellenére.”*

Az OLAF vizsgálati eredményei 2020-ban:

- az OLAF **230 vizsgálatot zárt le** és **375 ajánlást intézett** az érintett nemzeti és uniós hatóságokhoz
- az OLAF **293,4 millió EUR** uniós költségvetési forrás **visszafizettetésére** tett ajánlást;
- az OLAF **290 új vizsgálatot** indított az OLAF szakértői által végzett **1 098 előzetes elemzés** után;

A csalás elleni vizsgálatok során feltárt tendenciák:

Az éves jelentés megállapításai szerint a Covid19-világjárványhoz kapcsolódó hamisított egészségügyi termékek és egyéni védőeszközök mellett az OLAF nyomozói 2020

folyamán a csalárd tevékenységek terén számos egyéb tendenciát is feltártak. Ide tartoznak:

- A kedvezményezettek és az ajánlatkérők közötti összeférhetlenségi helyzetek, illetve összejátszások, különösen a közbeszerzések területén
- A mezőgazdasági és vidékfejlesztési forrásokat károsító, gyakran pénzmosással összefüggő hamis vagy túlárzott számlák, korrupció és összeférhetlenség
- Kutatás-finanszírozást érintő csalások
- Cigaretta- és dohánycsempészet
- A környezetet és a biológiai sokféleséget érintő csalások

Milliók csalási kísérletek

A korábbi évekhez hasonlóan az OLAF által 2020-ban azonosított egyik fő tendencia az volt, hogy a csalók manipulálták a közbeszerzési és pályázati eljárásokat annak érdekében, hogy uniós forrásokhoz jussanak hozzá. A csalási mechanizmusok gyakran több uniós tagállamra kiterjednek, és az illegális nyereségek tisztára mosására szolgáló bonyolult rendszereket foglalnak magukban. Egy Romániát, Olaszországot, Belgiumot és Spanyolországot érintő ügyben az OLAF 25 millió EUR visszafizettetésére tett ajánlást. Ebben az ügyben a közúti infrastruktúrára fordítandó pénzeszegeket egymáshoz kapcsolódó vállalatok tranzakcióival és fiktív szolgáltatásokért történő fizetésekkel fedték le, miközben már az odaítélésükre is – az OLAF megállapításai szerint – a nemzeti hatóságokhoz fűződő gyanús összeköttetések révén került sor. Az éves jelentésben további példák találhatóak, többek között a kutatással, a mezőgazdasággal, a vidékfejlesztéssel és szociális alapokkal kapcsolatos csalásokra. Egyes esetekben az OLAF felfedte, hogyan igényeltek csalárd módon, hamis dokumentumok alapján uniós forrásokat, számos eset pedig a pénzmosással is összefüggésbe hozható volt.

Az egészség, a biztonság és a környezet védelme

A hamisítók számára komoly üzleti lehetőségeket kínált az, hogy a Covid19- világjárvány miatt hirtelen ugrásszerűen megemelkedett az egyéni védőeszközök iránti kereslet. Az OLAF 2020 márciusa óta igyekszik felgöngyöltetni az ilyen csalásokat: eddig több mint 1 000 gyanús szereplőt azonosított, és közreműködött több millió, a világjárványhoz kapcsolódó, minőségileg kifogásolható vagy hamisított áru – különösen szájmaszkok, de kézfertőtlenítők és tesztkészletek is – lefoglalásában. Szintén az egészség és a biztonság védelmét szolgálták az OLAF-nak a partnereivel folytatott azon műveletei, amelyek távol tartották a hamisított élelmiszereket és italokat az uniós fogyasztóktól – volt olyan művelet például, amely mintegy 1,3 millió liter hamisított bor és alkohol tartalmú ital lefoglalásával végződött. Az OLAF környezeti ügyekben is aktív, mivel egyre gyakoribb, hogy a csalók és a csempészek a környezetvédelem területén folytatják tevékenységüket. Az OLAF részt vett tiltott növényvédő szerek lefoglalásában, és szerepe volt abban is, hogy sikerült megakadályozni több tonna tiltott hűtőközeggáz (HFC) EU területére való behozatalát. 2020-ban az OLAF-nak köszönhetően sikerült lefoglalni egy olyan 14 tonnás HFC-szállítmányt, amely – ha nem sikerült volna feltartóztatni – olyan környezeti hatással járt volna, mint 38 Amsterdam-Sydney menettérti repülőjárat.

Az EU-n kívülről érkező és az EU-n belül előállított cigaretták és dohánytermékek

A dohánytermékek az OLAF által eljárás alá vont csempészett vagy hamisított áruk jelentős részét teszik ki éves szinten. 2020-ban az OLAF és partnerei összesen közel 370 millió nem uniós eredetű, az EU-n belüli illegális értékesítésre szánt cigarettát foglaltak le. Az OLAF ugyanakkor rendkívül aktív szerepet játszik azon hamisítók elleni küzdelemben is, akik az EU-n belüli illegális cigarettatermelésre összpontosítanak. Egy 10 országot érintő, három évig tartó művelet 95 millió illegális cigaretta és 300 tonna dohány lefoglalását és több mint 200 személy letartóztatását eredményezte. A művelet jóvoltából 80 millió euróra becsült pénzügyi kárt sikerült elhárítani. Az OLAF részt vett három olyan nagyszabású műveletben is, amely az elmúlt évek során a csempészek körében egyre népszerűbb termékké váló vízpipadohánnyal volt kapcsolatban.

A teljes jelentés [itt](#) érhető el.

Az OLAF küldetése, megbízatása és hatáskörei:

Az OLAF küldetése az uniós forrásokkal kapcsolatos csalások felderítése, kivizsgálása és megállítása.

Az OLAF a következők útján teljesíti küldetését:

- az uniós forrásokat érintő csalással és korrupcióval kapcsolatos független vizsgálatok lefolytatása annak érdekében, hogy az uniós adófizetők pénze az európai munkahelyteremtést és növekedést ösztönző projektekhez jusson,
- hozzájárulás a polgárok uniós intézményekbe vetett bizalmának erősítéséhez az uniós személyzet, valamint az uniós intézmények tagjai által elkövetett súlyos kötelességzegések kivizsgálása révén,
- a csalás elleni határozott uniós szakpolitika kialakítása.

Független vizsgálati feladatkörében az OLAF a következők vonatkozásában vizsgálhatja az EU pénzügyi érdekeit érintő csalással, korrupcióval és egyéb bűncselekményekkel kapcsolatos ügyeket:

- valamennyi uniós kiadás: a főbb kiadási kategóriákat a strukturális alapok, az agrárpolitikai és vidékfejlesztési alapok, a közvetlen kiadások és a külső segélyek képezik,
- az uniós bevételek egyes területei, elsősorban a vámok,
- az uniós személyzet, valamint az uniós intézmények tagjai által elkövetett súlyos kötelességzegés gyanúja.

Miután az OLAF befejezte vizsgálatát, az illetékes uniós és nemzeti hatóságok feladata, hogy megvizsgálják az OLAF ajánlásait, és döntsenek azok nyomon követéséről. Minden érintett személyt ártatlannak kell tekinteni mindaddig, amíg bűnösségét valamely hatáskörrel rendelkező nemzeti vagy uniós bíróság meg nem állapította.

További részletek:

Jana CAPPELLO
Szóvivő
Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF)
Telefon: +32 2 29 85549
E-mail: olaf-media@ec.europa.eu
https://ec.europa.eu/anti-fraud/home_hu

Chris JONES
Helyettes szóvivő
Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF)
+32 2 29 91606
olaf-media@ec.europa.eu
https://ec.europa.eu/anti-fraud/home_hu

